

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katona
eszménynek“

Zrínyi-lobász

Előfizetési ár: fél évre 6.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-ter 6.

Csáktornya, 1944. május 5.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Magyar hősök a Kárpátok alján

Még élénk emlékezetünkben vannak a sztalingrádi véres pokol napjai. Fülünkbe cseng az utolsó rádiószózat: „A sereg lejelentkezik; az utolsó golyó a miénk!” Még nem felejtettük el a domi harcokat, azt a rettenetes küzdelmet 40-50 fokos hidegben, fagyos lábakkal, megfémberedett kezekkel, amikor a dicső magyar honvédek voltak az utolsók, akik örököseket otthagytak. Akik az utolsó csep vérukig, az utolsó golyóig védtek azt a helyet, ahova őket a szolgálat állította, hogy megmentsék és lehetővé tegyék a főhadisereg új elhelyezkedését.

Láttuk őket a harctérre vonulni. Láttuk őket hazatérni. Láttuk dicső bevonulásukat és láttuk azt is, hogy valamennyinek arca ragyogott a dicsőségtől. A sok szenvedés nem hagyott nyomot testükön. Kemény léptük alatt regett a föld, fegyverük villogtak a napsütésben, melleiken ragyogtak a kiténtetések.

Ez a magyar honvéd!

S ez a magyar honvéd immár másodszer húzta ki kardját hazája védelmében! Ott verékszik a Kárpátok alján és üzi a vörös rémet, amely célul tűzte ki Európa és a kereszténység megsemmisítését. A hivatalos jelentésekből nap-nap után értesülünk a magyar csapatok vitézi tetteiről. Kergetik a bőszi ellenséget, amely már-már azt hitte, no még egy lépés és ott vagyunk a magyar alföldön s azután miénk a világ az Atlanti óceánig és a Földközi tengerig. De a magyar honvéd vasálka azt parancsolta: állj és ne tovább! És a bőszi ellenség megtorpant és véres fejjel menekül északra, az istentelenség honába.

Nem, nem, soha! Ez volt az önhibáján kívül porba-sújtott magyar nemzet fájdalomkitörése az őszirózsás forradalom és az átkos kommunista garázdalkodás után, amikor a nemzet testét széthasogatták, az országot megfosztották legdrágább kincsétől, több mint három millió magyar vérével.

Nem, nem, soha! Ezt kiáltjuk most is oda ellenségeinknek! Amíg egy magyar honvéd és egy puska lesz a világon, ide ellenség be nem teszi a lábát másképp, mint hadifogolyként. A Kárpátok alján már nem is emberek, hanem kölykeiket védő oroszlanok küzdenek. És ezek meg fogják védeni hazánkat, templomainkat, nőinket, gyermekeinket a vörös pokol és minden egyéb ellenség ellen is.

Budapest! Pestszenterzsébet! Győr! Ti állomásai a magyar Kárváriának! Az ádáz ellenség eddig is tudta és most már végleg meggyőződött róla, hogy a kereszt-

tény Európában nincs keresni valója és nem fogja lábát ide betenni, azért szerződtette a fogházból előranciaált gangsterket és fizet nekik magas vérdíjat, hogy gyilkolják halomra az ártatlan nőket és gyermekeket, öregeket és betegeket, mert azt hiszi, hogy ezzel le fog törni bennünket, megsemmisíti ellentálló képességünket és amit nem tud elérni becsületes nyílt harcban, azt az orgyilkosok tömege fogja készen házhoz szállítani.

De nem! Vegyük tudomásul ellenségeinket, hogy az atlanti fal az Atlanti óceántól a keleti frontig, az északi foktól a Földközi tengerig terjed. Európában mindenki katona. Gazdag, szegény, férfi, nő, öreg és gyermek. Mindenki harcol fegyverrel, ekével, kapával, kalapáccsal, tüvel, késsel, tollal és minden más eszközzel. De még a főzőkanál is fegyver a nők kezében, mert ez is segíti azt a honvédet, aki védi hazánkat és pusztítja az ellenséget.

Muraköz felszabadult népe is dicsőségen kívánszi részét ebben a gigászi küzdelemben, ebben az életre halálra szóló viadalban. Zrínyi Miklós katonáinak utódai ott voltak 1914-18-ban Lengyelországban, a Kárpátokban, Ukrajnában, a Doberdo fennsíkján, a Piavenál, sok di-

csőséget szereztek a magyar fegyvernek, amit bizonyítanak a jeltelen sírok szerte a nagy világban, a még élő vitézek és tüzharcosok. Fiaik pedig ott küzdenek a Kárpátok alján, azon a földön, amelyet dicső apaik vére öntözött. És hogy megállják helyüket és méltók apaik nevéhez, bizonyítják a hivatalos jelentések.

Nekünk, akik itthon maradtunk, egy kötelességünk van. Minden erőnkkel támogatni a hősvédeinket. Nincs különbség ember és ember között. Csak egy féle lehet ennek a nemzetnek minden fia. Magyar és keresztény! Akár a mezőn, vagy műhelyben, az irodában, a konyhában, a kórházban, a gyárban, vagy bárhol másutt, csak egy gondolat fűthet bennünket! Mindent a hazáért! Kicsi és nagy, öreg és fiatal! Össze fogni, lelkiismeretesen dolgozni és áldozni azért a hazáért, amely ezer éven át kenyeret és élelet adott nekünk e sok hősi vérral öntözött földön.

Őseink példája álljon előttünk és serkentsen bennünket! A hős szülők nem szülhettek gyáva utódokat! Muraköz történelmének lapjai fényesen tündökölnek a magyar haza védelmében. Mi, Zrínyi Miklós katonáinak utódai pedig meg fogjuk mutatni, hogy a vér nem vált vízzé, az oroszlanok utódai ma is oroszlanok.

Sic itur ad astra! Így megyünk a csillagokig!

50.000 olasz katona a szovjet hadseregben

Azt mondják a régiék: Isten malmait lassan őrölnék. Ugy látszik, ez alól a szabály alól is van kivétel. Az árulókat bizonyára a Mennyekben is rögtönítelő bíróság elé állítják, hogy minél előbb bünhődjenek legocsmányabb bűneikért.

Badoglio olasz főparancsok az első bűnt akkor követte el, amikor elárulta azt a Mussolinót, aki megteremtette az olasz flottát, jólétebe helyezte népet, munkát, kenyeret adott a nagyszámú szegény lakosságának. Elárulta barátját és szövetségeseit a német nemzetet, amikor az olasz hadseregnek parancsot adott, hogy szabotálásával tegye lehetővé, hogy az angolok elfoglalhassák Északafrikát, Sziciliát, Szardíniát és Délolaszországot. De a legnagyobb árulást akkor követte el, amikor lette a fegyvert az ellenség előtt. Hitt azoknak az angoloknak, akik háborúban biztatták Lengyelországot, bukása után pedig cserben hagyták. Ép úgy cserben hagyták Belgiumot, Hollandiát, Franciaországot, majd Norvégiát, Jugoszláviát, Görögországot. Nem tudja, vagy nem akarja tudni, mi volt Narviknál és Dünkirchennél, nem is beszélve a gyászos francia futásról.

Vakságában azt hitte, hogy ő követi el a világtörténelem legnagyobb hőstettét, ha hazáját kiszolgáltatja az ellenségnek. Azt hitte, na most Olaszországba beköltözik a mennyi boldogság. Az angolok megszállják Olaszországot a Brennerig s onnan és a Balkánról vonulnak majd Németországba s Berlinben fognak kezét nyújtani Sztalin vörös söpredékeinek. Olaszország pedig úszni fog a bőségben s az ő népének nem lesz más dolga, mint pengetni a mandolint és énekelni hozzá.

Az árulót megfizetik, de nem becsülik. Badoglio még azzal sem vigasztalhatja magát, hogy megfizették. Itt is kivétel történt a szabály alól. Mert mit kapott Badoglio árulásáért? Sziciliában és Délolaszországban kivégezték, vagy elhurcolták kényszermunkára a lakosság legjobbjait, a szép narancsligeteket és olajfa erdőket az amerikai zsidók kivágták, hogy ne konkuráljanak az ő banánjuknak és a kaliforniai almának, az ott-honmaradt lakosság éheznek és küzd a járványos betegségekkel. A gyermekeket, a jövőző Olaszországot a bolsevisták elhurcolták, mire Perzsiába értek,

nagy része már el is pusztult. A németbetegségek soha nem hallott mértékben terjednek és veszélyeztetik a jövőendő generációt. Királyát és árulásban cinkostársát lemondatták, ő maga csak árnyéka saját magának, mert hiszen nem ő vezeti népet, hanem, a kommunis-ták, akik mint a piaci legyek ellepték az országot és terelik a szegény, félrevezetett népet a bolsevizmus karjaiba. Közben Badoglio odaadta, vagyis jobban mondva elvették tőle az olasz flottát, a Szeui csatorna részvényeit is elfoglalta a bolsevikok kezére. Kivetkőztette az olasz népet minden nemzeti vagyonából és koldússá tette.

Mindennek tetejében Badoglio most 50.000 olasz katonát küldött a szovjet frontra, hogy ezzel is bizonyítsa, miszerint ő hű szövetséges, de valójában ezt nem kérték tőle, hanem egyszerűen meg-

parancsolták neki. Ebből az ötvenezes emberből egy sem látja többé a napsgáras Itáliát. Aki nem esik el a harctéren, el fog pusztulni a neki szokatlan zord éghajlatból és nélkülözéstől.

Ez az áruló sorsa és fizetése. Ha van Badoglionak még egy szemernyi lelkiismerete és végig tekint népén, hová sodorta gaz árulásával, úgy bizonyára nincs egy pillanatnyi nyugta.

Judásnak kezébe nyomták a 30 ezüst pénzt, Badoglio még ezt sem mondhatja magáról, mert a lenézésen és becstelenségen kívül egyebet nem kapott.

A Ducet nagy barátja, Hitler vezér és kancellár kimentette a halálos veszedelemből, a köztársasági Olaszország szervezkedik és híven kitart adott szava és hű szövetségese mellett, Badoglio népe pedig sir és átkozza áruló vezérét.

Vitéz gróf Teleki Béla megmarad Zalavármegye főispáni székében

Mint olvasóink a napilapokból már értesültek a m. kir. kormány felkérte vitéz gróf Teleki Bélát, maradjon meg továbbra is a vármegye élén.

A kormánynak ez a bizalma azt jelenti, hogy vitéz gróf Teleki Béla mindenkor tőrtelhetlen híve a jobboldali irányzatnak és ezen eszme szolgálatában dolgozott hazánk javára.

Nekünk muraközieteknek különös örömünkre szolgál, hogy vitéz gróf Teleki Béla továbbra is kormányozza vármegyénket. A visszatérés után főispánunk meleg szeretettel karolta fel Muraközünk ügyeit. Első teendője volt, hogy az ellat-

lan lakosság részére kiutalásokat eszközölt, nagyon sokszor meglátogatott bennünket, érdeklődött sorsunk iránt és minden téren igyekezett segíteni, ahol csak lehetett.

Főispánunkat a megye minden oldaláról üdvözölték a kormány bizalmának megjelölésére alkalmasból, Muraköz nevében pedig Pecsor-nik Ottó országgyűlési képviselő személyesen fejezte ki jó kívánságait.

Muraköz népe halálával adózik vitéz gróf Teleki Bélának, nagy és felelősségteljes munkájára Isten áldását kéri. Tartsa meg a Mindenható tovább az ő és a mi javunkra!

Mit kell tenni, ha ellenséges repülőgép kényszerleszállást végez?

Illetékes helyről közlik: Az angolszász bombázások elhárításánál igen sok gép kap a légharcok alkalmával olyan sérüléseket, hogy azokkal még egy ideig el tud repülni, de aztán vagy lezuhan, vagy kényszerleszállást végez. Így volt ez a legutóbbi támadások alkalmával is. Egy amerikai óriás bombázó, amely valahol Budapest környékén kaphatott tartályserüléseket, Délbácskában volt kénytelen magyar földre leszállni. A gép személyzetét élve sikerült elfogni. Valamennyien polgári ruhában voltak és gépjük, meg volt rakva a legkülönbözőbb robbanó gyermekjátékszerekkel, maguk a repülők pedig — pénzzel. Azzal az időtlen mesével álltak elő, hogy csak németlakta helyekre szánták a veszélyes gyermekjátékokat. Alkalmuk volt a gép személyzetét ellógo magyar repülőknél megcsodálni az amerikai bombázó-szörnyetegnek szinte már túlzásba menő düs felszerelését és berendezését. Hogy csak egyet említsünk, minden gyermekgyilkos repülő-hőhártnak saját, külön rádiója és ikergéppuskája volt. El voltak látva villamosfűtésű cipővel, ruhával és páncéllemezekkel bélelt mellényekkel s minden elképzelhető kényelmi eszközzel.

Mivel várható, hogy az ilyen kényszerleszállások gyakrabban fordulnak elő, most hirdményt bocsátottak ki arra vonatkozóan, hogy a polgári lakosság hogyan viselkedjék, ha közelében ellenséges repülőgép ér földet. Eszerint

a közelben tartózkodók mindenféleképpen siessenek azonnal a kényszerleszállás helyére s a gép legényességét eftsék foglyul.

Mindenképen meg kell akadályozni, hogy az ellenséges repülőgép személyzete löfögyverét hasz-

nálhassa, elmenekülhessen, gépét felgyútsa, vagy abból bármit is kiemelhessen és elégethessen.

A foglyul ejtett legénységtől löfögyverén, vagy szúró löfögyverén kívül semmit sem szabad elvenni. Az ellenséges gép személyzetét megbilincselni, vagy megkötözni nem kell, csak akkor, ha szökést kísérelnek meg.

A gépet, valamint a gép legénységétől elszedett löfögyvereket biztos őrizetbe kell venni, amíg oda csendor-, vagy katonai járőr nem érkezik. Addig az ideig azt is szigorúan meg kell akadályozni, hogy a foglyok egymással beszélgeszenek, vagy műszereiket, löfögyvéseiket, térképeiket, naplóikat stb. eldobjassák, vagy megsemmisítsék.

Ha a foglyok közül valamelyik megsérült, azt az orvoshoz kell kísérni, vagy vinni, de az orvos rendelőjében sem szabad egy pillanatra sem őrizet nélkül hagyni s a bekelezés után azonnal át kell adni a csendor-, vagy katonai járőrnek. Eszméletlen, vagy halott ellenséges repülőkatona kirabálva rögtönítelő eljárást, bármilyen felszerelési tárgy eltalajdonítása pedig haditörvényeszkri eljárást von magután.

Az ellenséges repülőgéphez még katonai személyek sem emelhetnek ki semmit, azt megkülönböztetve meg kell akadályozni, hogy a gépekbe bárki is beszállhasson. A gép minden tartozékával érintetlenül marad mindaddig, amíg a kiküldött tiszt bizottság oda nem érkezik s nem intézkedik. Ha mégis akadna bármilyen katonai személy, akár tiszt, vagy legénység, aki a tilalmat áthágja, meg kell tudni a nevét, rendlokozatát, esetleg szolgálati beosztását s tavbeszélőn lehetőleg azonnal jelenteni kell a hadtestparancsnokságnak.

— 0 —

Első Muraközi Szövöde Rt.

Gyártelep: CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 * Telefon: 31

KÖZPONTI IRODA:

BUDAPEST, VII., Király ut 55 szám.

Telefon: 424-104.

Májusi ájtatosságok

Május hó a Boldogságos Szűz Mária hónapja. Mindenki siet a Szűz Anva lábaihoz borulni és ájtatos imával kéri közbenjárását a Mindenható számolya előtt.

Sokszorosan ránk fér az Isteni Kegyelem és a Boldogságos segítségére a mostani világegyesben, a létünkért való orjasi küzdelemben.

A csakortnyai plebáni hivatal értesítése szerint minden kedden, csütörtökön és szombaton magyar, minden hétfőn, szerdán és pénteken pedig muraközi nyelven tartanak litániát a csakortnyai templomban.

Keresztény Hívők és Szülők! Legyünk ott mindnyájan és töhászokdjunk a Szűzanyánknak, hogy közbenjárásával vezessen ki bennünket a szornyu háborúból, adja meg a győzelmes békét, verje le az adáz istentadógo ellenségeinket.

Különösen a szülőknek legyen gondjuk, hogy gyermekeik, akik most fél éven át nem részesülnek vallási és iskolai oktatásban, ne hanyagolják el a tempiómba járást. Legyenek ott minden litánián és minden vasárnapi misén, hogy ártatlan lelkeket meg ne fertőzze a bűn és hitüket el ne hanyagolják.

Ne felejtjük el, hogy a Boldogságos Szűz Mária Magyarország Patronája. Az ő védelme ki fog bennünket vezetni a halálos veszedelemből.

Támogassuk a bombakárosultakat

Szerkesztőségünkhez újabb a következő adományok folytak be

Krnoul Hubert Szentlóna 50 P. Csakortnyai ZTE, a Vasutasokkal lejatszott meccs tisztá jövedelme 340 P. Poje Ferenc vendéglo's Csakortnyai 40 P. Eddigi gyűjtésünk 270 P.

A Csakortnyavidéki körjegyzőség tisztviselői karának szeretetadománya a bombakárosultak javára

Kakossy Gyözo körjegyző 33 P. Dohsa Kalmán s. jegyző 20 P. Balits Kalmán irodatiszt 16 P. Zuzel György hivatalnok 23 P. Kormos Rozalia O. M. díjnok 10 P. Erdélyvacz Imre k. munka erő 10 P. Sziladi Maria k. munka erő 10 P. Kakossy Maria k. munka erő 5 P. — Összes eddigi gyűjtésünk 827 P.

Safrán László gyári cégvezető, csakortnyai lakos, az 1944 április havi fizetését 597.30 P. t felajánlotta a bombakárosultaknak és be is küldötte a csakortnyai járási főszojgábirósághoz.

A Zalaegerszegi Ügyvédi Kamara gyűjtése

Dr. László Béla 100 P. Dr. Lakó Imre 50 P. Dr. Zsigies Milán 50 P. Dr. Matyas ügyvéd 50 P. — Összesen 250 P.

„ARANY BÁRÁNY“

Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA

Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.

Gyárt elsőrendű kötöttáru.

Tulajdonos: Kuráth Joachim

Adakozzunk a bombakárosultaknak

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egységárútitója, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ főraktára

jedini prodavec pive za Medjimurje i glavno skladišče PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. ulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišče i magazine PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

HIREINK

— **Változások az alispáni székben.** Mint értesülünk, Dr. Brand Sándor, Zalavármegye alispánja hosszabb szabadságra ment. Távolléte idejére Hunyadi László, vármegyei főjegyző látja el az alispáni teendőket.

— **A Manz. közgyűlése.** A Magyar Aszszonyok Nemzeti Szövetsége Csáktornyai Csoportja április 23-án tartotta évi rendes közgyűlését úzv. Pethő Jenőné elnöklété alatt.

A haborus viszonyok miatt a közgyűlés egyszerű keretek között, de lelkes hangulatban folyt le.

A Manz. az elmúlt évben is megtette hazafias kötelességét. Tekintettel az anyag bőségére, csak jövő számunkban leszünk abban a helyzetben, hogy derék magyar asszonyaink fáradságtalan munkásságáról beszámolhatunk.

— **Felszentelik a szeretetház kápolnáját.** A nagyközönség, a tanítóképzede, a Szervita Rend, a Manz és a község vezetőségének támogatásával a csáktornyai szeretetházban az egyik helyiséget kápolnává alakították át, hogy a többnyire beteges öreg, szegény ápoltnak, különösen rossz idő esetén ne kelljen a nagy távolságra eső városi templomot felkeresniük.

A kápolnát május 14-én délelőtt fél 11 óra-kor fogják ünnepélyesen felszentelni a bekért lefajánlott szentmise kezelésben. Ezen ajátos ünnepségre a jószívű adakozókat és a katolikus társadalom minden tagját szeretettel várják.

— **Elköltöztek a zsidók Muraközből.** Szerdan, április 26-án korán reggel jelentek meg Csáktornya utcáin a hivatalos hirdetések, amelyek szerint a zsidókkal minden érintkezés tilos. Nem szabad őket meglátogatni, sem keresztény házban fogadni.

Ezzel egyidejűleg a zsidókat összegyűjtötték, vagyontukat, hatósági bizalmi fiókokat közben-jöttével leltározták, zár alá vették és biztos őrzetbe helyezték.

Szombaton, április 28-án a zsidókat elszállították új tartózkodási helyükre, ahol a hatóság intézkedése szerint fognak beosztást kapni.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

— **Felavatták a hősi emlékművet.** Perlak nagyközönségben a hősi emlékmű és országzászló építési munkálatai annyira előre haladtak állapotban vannak, hogy hamarosan sor kerülhet az emlékmű ünnepélyes felavatására.

— **A visszatérés 3. évfordulóján** Perlak község népe nagy ünnepség keretében emlékezett meg azon örömapiról, amikor újból a Magyar Hazához tértek vissza. Az ünnepségen a hatóságok, intézmények és ugyszólván az egész község lakossága vett részt.

— **Jobboldali pártok szervezkedése a perlaki járásban.** Egész Alsómuraközben nagy lendülettel kezdődött meg a Magyar Nemzeti-szocialista és Magyar Megújulás Pártjának szervezkedése. A Perlakon felállított szervezetekben pártszövetségi alapon, közös parthelyiségben szerveződik Perlak becsületes, magyarul érző népe. Ugyanígy odoiták meg a vidéki szervezetek felállítását is, hogy nagyobb erőt képviseljenek a közös és együttes munkával. Eddig a járás minden szomszédos községben felállítottak a helyi pártzervezeteket. Itt a végeken is érzik a nagy

fordulat jelentőségét és ehhez mérten alakul át itt is az élet jobbra, a szebb és boldogabb magyar jövő reményében. A Magyar Megújulás Pártjának járásvezetője: Dr. Domján Gyula perlaki ügyvéd, a Magyar Nemzetiszocialista Párt járásvezetője: Vass János perlaki közs. tisztviselő. Mindkettő régi, kipróbált harcosa ezen eszméknek.

Alsómuraköz életében az új irány még erősebb és még magyarabb politikát fog eredményezni.

Ne légy kíváncsi!

Légi riadó! Ővölt a sziréna, verik félre a harangot! Te mint felegyelmzett polgár, összeszed hazad népet, anya gyerekeit és szépen lementek az óvóhelyre vagy a fedett árokóvóhelyre. Ezt kellene cselekedni. A józan ész is ezt diktálja. De mi nem vagyunk felegyelmzettek, mi kíváncsiak vagyunk arra, hogy mi is van már megint azokkal az amerikai meg ánglus gépekkel? Jönnek! Nem jönnek? Hiszen még a zúgásukat se hallani. És ha jönnek, vajjon mennyien jönnek? Innen nem látni semmit, gyérünk ki a kert végébe, onnan a dombról jobban látni. Gyérünk fel a tetőre, onnan aztán van kilátás! Mi az gyerekek, ti sem láttok még semmit? Édes apám jöj-jék csak kiált be Pista gyerek az utcáról. — „Jönnek már, ahun látni is őket, mint a méhek, annyian vannak!” Erre már a szomszédok is fel-figyelnek és verődik a tomeg. Lassanként az utcák megtelnek kíváncsi emberekkel. Egy-két okos ember is akad, akik szakértelemmel magyaráznak: „Igy jöttek a fronton is, aztán ledobták rakományukat. Volt ugyan bunkerünk, de a fene ment be abba! Néztük őket, aztán is ha dobott, hallották a bomba sivatást, lehasáltak a földre!

Igy megy a tere-tere, míg a gépek végig dűbörögnek a város vagy falu fölött. A légi riadó kicsalja az embereket lakasukból. Nyugodtan állíthatjuk, hogy a városokban, falukban soha annyi ember, asszony, gyermek nem mozog az utcákon, tereken, mint a légi riadó elhangzása után. Mintha az ördög húzná ki a földzait a véres tancra. Csak nem maradok el ettől a látványtól? Hatha meg légicsata is lesz? Az meg különösen érdekes. Nincs az a hatalom, amely a kíváncsi-ságnak gátat tudna vetni. És hol maradna a jól-értesültek kara, akik belehalának, ha egy napon hír nélkül maradnának. De meg törvény vagy rendelet ide vagy oda! Nekem aztán ne parancsoljon senki és ne léitse az életemet. Igy okoskodnak a magukkal karának legényeknek tartó, legényeket nem ismerő honpolgárok, nem gondolva arra, hogy rossz példájuk mennyi áldozatba kerülhetne, ha történetesen megszólalának az el-lelkes gépek géppuskái és géppágyú.

Sajnos, az emberek kíváncsiságát, kényelmuségét, neautódomságát felegyelmellen gondolatásat, sem jóakaratu szoval, sem törvényt, rendelettel, de még csak lenyitással sem lehet meg-másítani. Haba a szigor, a rendor, a csendor, — hiába a büntetés. Csak egy mód képes az embereket jobb utra téríteni.

A véres áldozat

De hat miért kell embereknak, gyermekeknek akkor is meghalni, ha ezt el lehet kerülni? Miért kell annyi ember kezét, lábát amputálni, mikor ez mind elkerülhető lett volna? Miért követeljük meg, hogy légiriadó elhangzása után, mindenki menjen óvóhelyre? Mind oly kérdések, amelyeket még egy kíváncsiokdó sem vetett fel, amikor kiált a nézők tomegébe.

Nézzük meg már most, hogy mit mond a tapasztalt statisztika?

A légitámadások áldozatainak több mint 70 százaléka szabadban tartózkodókból került ki. Ezek nagy része maga kereste vesztét. Ezeket nem lehet hősi hatottaknak tekinteni!

Napról-napra érkeznek jelentések halálessetekről, sérülésekről, olyan helységekből, ahol bombázás nem is volt. Néző, leső, kíváncsiokdó emberek ezek a szerencsétlenek, akik nem tudtak magukra vigyázni. Gyermekhalál és súlyos sérülések, sok szomorú bejelentés tartalma — szülők bünei, akik még gyermekeikre sem vigyáznak, ahelyett, hogy óvták volna őket a veszélytől.

Ember vigyázz magadra és gyermekeidre!

Hogy milyen veszély fenyegeti a szabadban leső, kíváncsi embert, erre nézve elegendő lesz tetszörolni a következő eshetőségeket:

1. Az átvonuló hullámok gépei leszörhatnak robbanó tárgyakat, apró bombákat, stb. Ezeknek levetését a gépek dűbörgése miatt nem hallani.
2. Megnyithatják a géppuskák, géppágyuk tüzet egy-egy városban, faluban álló vagy mozgó tömegre. Pillanatok alatt ezer és ezer lövedék kerül a földre.
3. Dobhatják bombát oda is ahol nincs célpontjuk.
4. Légicsata alatt a lövedékek százezrei repülnek a levegőben, amelyek már sok embert találtak halálosan vagy súlyosan. Ezek a lövedékek végrederményben a földre kerülnek és vagy a házak tetjétől ütök át vagy a földbe, fakba lúródnak.
5. Ahol saját légyédelmi tüzéségünk működik, ezek lövedékeinek repeszei is veszélyeztetnek.

Bombatámadás esetében

1. A bombák kioldása jóval a célpont előtt történik. tehát a legtöbb esetben a gépek erős motorzaja miatt nem hallod a bombák sivatását és nem éred el az óvóhelyre.
2. Minder támadásnál gyujtóhasabok ezrei hullanak, amelyek elől szintén nehéz a menekülni.
3. Támadás előtt, közben és után, géppuska- és géppágyutüz érheti a szabadban tartózkodót.
4. Saját légyédelmi tüzéségünk lövedékének repeszdarabjai hullanak, amelynek szintén veszélyeztetnek.

Ember! Öreg, ifju, férfi, és nő térj magadhoz! Haborus élsz! Csatatéren vagy te is, ahol golyók, bombák pusztítanak! Hogy mikor és hol érhet a halál vagy a sérülés, azt nem tudhatod, de itt leselkedik mindnyájunkra, minden órában, minden percben, miért sietsz elébe? Óvd magad és embertársaidat! Ne áltasd magad azzal, hogy már szasszor is végignézted a gépek elvonulását és nem történt bajod.

Itt is fennáll az a közmondás, hogy „Addig jár a korszó a kultra míg el nem török”

Ne légy kíváncsi!

Törseök Károly

Izléses nyomtatványok

gyorsan és pontosan
K É S Z Ū L N E K

a Muraközi Katolikus Könyvnyomdában

Lótörzskönyvezés Muraközben és környékén

A földművelésügyi miniszter rendelete alapján a nagykanizsai menteleparrancsnokság területéhez tartozó Muraközben és környékén a lőtörzskönyvezés folytatásának megejtése az országos lőtörzskönyvezés keretében május hó folyamán lesz megtartva. A folytatásos lőtörzskönyvezés gyors végrehajtásának célja az, hogy mindazok a kancák, amelyeket valamely gátló körülmény folytán az előző lőtörzskönyvezés alkalmával nem lehetett elővezetni a bizottság elé, pótlólag lőtörzskönyvezhetők legyenek. De alkalmul szolgál ez a lőtörzskönyvezés ama kancáknak a lőtörzskönyvezésére is, amelyek ebben az évben harmadik évüket betöltik és így fedezetésre alkalmassá válnak.

Mivel a jelenlegi háborús helyzet igen sok lónak hadicélokra való igénybevételét jelenti, kívánatos nemcsak a gazdak egyéni szempontjából, de országos lényegességi érdekből is jó kancáknak az ország belterületén való visszatartása. Ebből a célból a menteleparrancsnoksága felhívja a lőtörzskönyvezést gazdaközösséget, hogy minden jobb minőségű, hároméves, vagy ennél idősebb, de eddig nem lőtörzskönyvezett kancáit a lőtörzskönyvező bizottságnak a meghirdetett helyeken és időben mutassa be. Tudomására hozzák továbbá a kancatulajdonosoknak, hogy az ország belterületén való föltétlen biztos visszatartás csakis a lőtörzskönyvező bizottság által szabályszerűen kiválóknak, vagy első osztályzatú minőségűnek talált kancákra fog vonatkozni. A lőtörzskönyvezés célja tehát erre jobb minőségű kancáknak a lőtörzskönyvvi előjegyzésbe való felvétele. A múltban lefolyt lőtörzskönyvezés alkalmával már lőtörzskönyvezett kancákat ez évben elővezetni nem kell. Amellett, hogy szabályszerűen kiválóknak, vagy első osztály-

zatúnak minősített kancák háború esetén a katonai igénybevétel alól mentesítettek, értékük növekedést is kapnak a lőtörzskönyvezés jó osztályzatú állat szonkivül mint hivatalos származási adatokkal bíró egyedek, belföldi loeladásoknál előnyben részesülnek. A lőtörzskönyvezett kancák ivadékaikról a menteleparrancsnokság a tulajdonos kívánására származási bizonyítványokat ad majd ki. Az állami fedezetési állomásokon pedig a lőtörzskönyvezett kancák után a fedezetési díjnak csak a felét kell fizetni.

A kancák elővezetésével kapcsolatban a következőkre hívják fel a lőtörzskönyvezést figyelmeztetve: 1. A lőtörzskönyvezéshez minden lőtörzskönyvezőtől meg kell adni a kancák fedezetési díjait, amelyet elővezetett kancáira anyjának fedezetési alkalmával kapott és amelynek hátlapján az elővezetett kancák születési és illető községi előjáróság igazolta, ugyancsak az elővezetett kancák származását igazoló egyéb okmányokat. 2. Csak a jobb és még ivarképes kancanyagot lőtörzskönyvezik, tehát idősebb, elhasznált, tenyésztésre alkalmatlan és mindkét szemre vak kancákat nem kell elővezetni.

A lőtörzskönyvezés sorrendje: Lentiben május 16-án 9 órakor, Alsólendván 17-én 11 órakor, Csátornán 18-án 11 órakor, Perlakon 19-én 9 órakor, Letenyén 20-án 9 órakor.

A menteleparrancsnokság felhívja az érdekelteket arra is, hogy a felsorolt helyeken és nyíltan az ezen községekhez legközelebbi lakó kancatulajdonosok — eltekintve attól, hogy más járásból is valók — kancáikat lőtörzskönyvezés céljából oda állítsák elő.

o—o

kötelesség, de szép jövedelmet is biztosít a jelentősen felemelt gubóárakból akkor, amikor a legkevésbé a kisemberek bevétele. Néhány heti olyan munkáról van szó, amit iskolás gyermekek is jászva elvégezhetnek.

A tőlünk északra fekvő országokban az eperfa nem él meg s ezért ezek az országok is a déli államok selyemtenyésztésére vannak utalva.

Nálunk, néhány déli vármegyénk kivételével, csak a kőzútak mellett és a köztereken álló eperfák levételét használják selyemtenyésztésre. Pedig nagyon kifizető volna, ha az egész ország követné az olasz, francia példát. Ezekben az országokban úgy az uradalmak, mint a kisbirtokok is eperfasorokkal vannak körítve. De még a szántóföldeken is eperfa sorok húzódnak. A szántóföldi termelés nem akadályozza ezek a sorok, mert mire a növényzetnek árnyékot adna az eperlomb, már fel is etetik azt és csak a pusztá törzsek allanak a vetésben. Az olasz kasszida minden adója ki van a párhates nevelésből s ennyivel is könnyebb a boldogulása. De volna idegen népek jövedelmét követni.

LEVENTE HIREK

Nagy József és Pap László pestszenterzsébeti leventék -- a leventék légoltalmi munkájának első hősi halottai

Elsősegélynyújtás és tüzoltás közben életüket áldozták a Hazáért

A Levente Hírközpont jelenti:

Az ellenséges légitámadások pusztító erejét a leventefiúság lendületes munkája, hősi helytállása gyengíti. Ahol a romboló, otthonokat pusztító és embereket gyilkoló bombák hullanak, azonnal megjelennek a leventék. Életet mentenek, elsősegélyt nyújtanak, tüzet oltanak és rommokat takarítanak.

A leventék tüzoltó munkájának két újabb hősi halottja van Pestszenterzsébeten: Nagy József és Pap László, a pestszenterzsébeti I. körzet II/3 csapatának tagjai. A járásbírósgot érte bombatalálat, ők bajtársaikkal együtt siettek a tüzoltásra. Vízet hordták a tüzoltáshoz, amikor a második támadó hullám pusztítása közben, bombatalálattal hősi halált haltak. — Nagy József 1928 március 9-én született Orosházaán, édesapja hadirokkant; tanonc volt és szüleinél az Árpád u. 10. számú házában lakott. — Pap László 1928 február 5-én született Budapesten, gyármunkás volt és szüleinél az Árpád u. 23 számú házában lakott.

A hős leventéket — a leventefiúság légoltalmi mentőmunkájának első halottait, — április 6-án temették. Leventebajtársaik díszszakkasszal vonultak ki a temetésre. Azzal a gondolattal kísérték őket utolsó útjukra, hogy ezek az ifjú hősök minden magyar leventefiúnak eszményképei a bator helytállásban és kötelességteljesítésben.

SPORT

Csatornyai ZIE. Barcsi levente 1-0 (1-0)

Frös szélben, alacsony színvonalú játék. A csatornyai csapatok csak önálló akciókkal próbáltak, amit a Barcsak közvetlen jó védelme könnyűszerrel elhárított. A csatornyai csapatok ellejtették, hogy a futballban alacsony passzjáték is létezik. A győztes gólt az első félidőben Urbancs lőtte.

A mezőny legjobb embere Vass volt. Jó volt még Benkő II.

A semleges kereskedelmi flotta veszteségei

A svéd hajózási szaklap részletes adatokat közöl arra vonatkozólag, hogy minő veszteségeket szenvedett a semleges, főképpent pedig az északi kereskedelmi flotta a jelenlegi háború folyamán. A kimutatás szerint a kereskedelmi hajózással ellátó bizonyos fokú ellényhúlasa következtében a semleges kereskedelmi flottának is aránylag csekélyek voltak a veszteségei.

1943 december folyamán a semleges kereskedelmi flotta 25 000 tonnát, november folyamán 27 000 tonnát veszített. Hajók számában a veszteség 1943 novemberében és decemberében összesen 24 volt. A legtöbb semleges hajó aknabombázás következtében pusztult el, a semleges hajók közül csak kettőt torpedóztak meg. Elég jelentős volt viszont azoknak a hajóknak a száma, amelyek szabotázsakciók, vagy merényletek következtében pusztultak el.

A svéd kereskedelmi flotta a jelenlegi háború folyamán ketszázötvenegy hajót veszített 869 000 regiszter-tonna tartalommal. Emberekben a veszteség a hajó elsüllyedésének következményeként 1176 volt. A svéd kereskedelmi flotta a második világháború folyamán már eddig 25 százalékkal több hajóteret és 15 százalékkal több embert veszített, mint az első világháború teljes lefolyása alatt. Hogyha a háborús veszteségekhez hozzászámítjuk azokat a veszteségeket, amelyeket hajók összerúgóztatása, zátonyra jutása, vagy elközbása okozott, akkor a svéd kereskedelmi flotta veszteségei megközelítik az 1 000 000 tonnát. 1943 folyamán a svéd kereskedelmi flotta vesztesége 41 hajó volt, lényegesen kevesebb, mint a korábbi háborús évek alatt.

A norvég kereskedelmi flotta, amely a je-

lenlegi háború előtt a negyedik helyen állott, 288 hajót veszített, 1 600 000 tonna tartalommal. Emberekben a veszteség 2150, a dán kereskedelmi flotta vesztesége, 190 hajó 570 000 tonna tartalommal 1995 főnyi legénység elvesztésével. A finn kereskedelmi flotta vesztesége 47 hajó, 171 000 tonna tartalommal és 217 főnyi legénységgel. A többi semleges állam kereskedelmi flottájának vesztesége 245 hajó, 1 620 000 tonna tartalommal. A semleges államok összes vesztesége eszerint közel 1100 hajó, több mint 5 000 000 tonna tartalommal és több mint 9000 főnyi legénységgel.

Ezek a veszteségek alighanem jelentős struktúráis változást fognak eredményezni a háború utáni kereskedelmi hajózással. Az ügyvezetett kis államok, így különösen Norvégia, Svédország, Dánia, Hollandia és Görögország igen jelentős szerepet játszottak a háború előtt a nemzetközi kereskedelmi hajózással. A háború folyamán, éppen ezeknek a kis államoknak a kereskedelmi hajóállományát érte a legnagyobb arányú pusztulás, így különösen Norvégia, Hollandia, Dánia és Svédország hajóparkját. A háború után a kis államok közül előreláthatólag csak Svédország lesz abban a helyzetben, hogy kereskedelmi hajóvesztéseit teljesen, vagy megközelítően pótolni tudja. Ennek folytán a háború után a nemzetközi tengeri hajóforgalomban legvalószínűbb átmeneti időre jelentős eltolódás fog bekövetkezni a kis államok tengerhajózási rováására és a nagy tengeri hatalmak javára, amelyek aránylag könnyebben tudják majd pótolni a háború folyamán elszenvedett hajótervesztéseiket.

Selyemtenyésztők jutalmazása

Zalavármegye selyemtenyésztői között 1000 P. jutalmat oszt ki a gubóbevéltás megtörténte után, a Zalavármegyei Köziótléti Szövetkezet, a Nép és Családvédelmi Alap felhívására.

Mindenki, aki selyemhernyók felnevelésére vállalkozik, jelentse be legkésőbb a gubóbevélt-

taskor gyermekei számát, illetve ha a tenyésztő levente, középiskolás, vagy elemiskolai tanuló, testvérei számát. A Nép és Családvédelmi Alap segítségével ugyanis csak sokgyermekes családok, illetve azok gyermekei részesülhetnek.

A selyemtenyésztés ma nemcsak hazafias

Hirdessen a „Muraköz“-ben

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horth Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1944 május 5.

Politički tjednik
Zide saki petek.

Magyarski vitezi pod karpatami

Još se dobro znamo zmislići za dneve krvavoga pekla v Stalingradu. Još nam v vuhu zvuni zadnji radio glas: „Trupe se špričavaju; zadnja kugla bo naša“. Još smo ne pozabili one teške bitke pre Don vodi. Ona strašna harčuvanja v 40 50 gradušov teškoj zimi, z zmržnenimi nogami, z zmržnenimi rokni su lovili oružje. Te dični magyarski honvedi su bili zadnji, šteri su ostavili svoje stražarsko mesto. Do zadnje kaple krvi, do zadnje kugle branili su ono mesto, kam njih je služba postavila, da obraniju druge trupe i da njim daju mogočnost, da zavzemeju svoja nova mesta.

Vidli smo je, da su odisli na taborišče. Vidli smo je, da su dimo došli. Vidli smo, kak su dično domaršerali i ta dika se njim svetila na licu. Ona velka trpljenja nesu ostavila nikše trage na njihovom telu. Pod njihovimi trdimi koraki gibala se zemlja, oružja njihova svetila su se v suncu, a na prsaj svetle medalje.

To je magyarski honvéd!

I te magyarski honved več je drugipot potegnul vun sablu za obranu svoje domovine. Tam se bije pod Karpatami i tira zločesto črleno strašilo, štero si je postavilo za cila, da zruši Europu i krščanstvo. S službenoga glasa saki den čujemo za vitezka dela naših magyarskih trup. Tiraju prokletoga neprijatelja, šteri si je več mislil, no još jen korak i več bomo na velkoj magyarskoj dolini i za tem bo celi svet naš do Atlantskom Morju i do Srednjega Morja. Samo železna saka magyarskih honvedov je dala vun zapoved: „Stoj i ne dale“. I te prezbožni nepriatelj je moral postati i s krvavom glavom beži proti sevrn v svoju domovinu, de ga ne Boga.

Ne, ne, nigdar! To je bil žalosten krič toga v prah zagaženoga magyarskoga naroda onda, da ga je jesenska revolucija 1918, leta i komunističko gospodarenje doli zrušilo. Onda, da su rescepali krvavo telo naroda, zeli su mu pod silom najdražešega kinča, prek tri milijonov svojih magyarskih duš.

Ne, ne, nigdar! To kričimo i ve našim nepriatelam! Dok bo jea honved i jena puška na svetu, na ovu zemlu nabo nepriatelj z nogom stopil drugač kak taborski zaroblenik. Pod karpatami harčuju leju ne ludi, nego pravi oroslani, šteri braniju svoje mlade. I te oroslani bodo obranili našu domovinu, cirkve, naše žene i decu od čerlenoga pekla, a i od saka drugaoga nepriatelja.

Budapest! Pestszerterzsebet! Győr!

Vi ste stajališča magyarske kalvarije! Peklenski neprijatelj je i do ve znal, a i ve se do křaja osvedočil, da v krščanskoj Europi nema nikaj za iskati i nabo z nogom sem stati mogel. Zato si je pogodil gangstere, raubare z sih reštov i plača njim haharske penezé, da naj zakoleju naše nekrive žene, decu, stare i betežnike. Tak ši misli, da nas bo stem zrušil bo nam vništil našu jakost da se proti postavimo i da ono, do česa je ne mogel doiti z otprtim harčuvanjem, to mo bodo gotovo k hiži donesli te gangsteri, šteri z zasede ludi na kupe koleju.

Ali ne! Do toga nabo došlo! Naj zemeju na znanje naši nepriatelji, da atlantska stena segne od Atlantskoga oceana do ishodne fronte, od severnoga pola do Srednjega morja. V Europi je saki človek soldat, bogataš, siromak, moški ženske, stari i deca. Saki človek harčuje. Ki z oružjem, ki pak s plugom, motikom, hamrom, iglom, perom nožom, i z sakom drugom meštrijom. Još i kubača je oružje v ženskim rokam, kajti i to pomaže onim honvedam, šteri braniju našu domovinu i vništavleju neprijatelja.

I oslobodjeni megymurški narod ima dičnoga resa v tem velikim harčuvanju, v toj strašnoj bitki za življenje i smrt. Odvetki Zrinyi Miklósovih soldatov su tam bili v Polskoj, v Karpatami, v Ukrajini, na Doberdo, pre Piavi. Čuda dike

50.000 taljanskih soldatov v sovjetskoj soldačiji

Tak su negda stari ludi rekli: Boži melini po malem meleju“. Samo, kak zgledi, negda je ne tak. Kak se vidi, izdajitele domovine i v nebeskim orsagu postavljaju pred štatarijski sod da bodo čim predi kaštigovani za svoje najgrše grehe.

Badoglio, taljanski obergeneral je prvoga greha učinil onda, da je vun dal onoga Mussolinia, šteri je stvoril celi šereg taljanskih taborskih ladji. Stvoril je svojemu narodu bolje življenje, dal je v roke delo i kruha siromakam. Vun dal je te obergeneral svojega priatelja i nemškoga naroda onda, da je dal zapoved taljanskoj soldačiji, naj ne zvršava svoje dužnosti i naj napravi mogočnost, da nepriatelj zavzeme Severnu Afriku, Siciliu, Sardiniju i Južnu Taljansku. A največkšega greha je učinil onda, da je doli del oružje pred nepriatelom. Veruval je onim englezam, šteri su Pol-

su spravili magyarskomu oružju, to posvedočiju oni grobi prez zlamenja, širom po celom svetu i vitezi i frontski soldati šteri još i denes živiju. Njihovi sini pak tam harčuju pod Karpatami, na onoj zemli, šteri su njihovi otci s svojom krvi polevali. A da znaju stati na svojem mestu i da su vredni imena svojih otcov, to pak posvedočiju službeni glasi.

Mi, šteri smo doma ostali, imamo samo jenu dužnost. Ze semi našimi silami potpomagati naše dične honvede. Nega rezlike med človekom i človekom. Saki sin ovoga naroda more biti samo jenu formu človek Magyar i kršćenik! Makar na polu, eli v verčkstatu, v kancelariji, v kuhnji, v špitalu, v fabriki, eli de god drugdi more nas greti samo jena misel! Se za domovinu! Velki i mali, stari i mladi! Skup držati, po dužnom spoznanju delati i alduvati za vnu domovinu, štera nam je črez jezero let dala kruha i življenje na ovoji, s čuda junačke krvi polejanoy zemli.

Pelda naših starcov naj stoji pred nami i naj nam kaže pota. Od junačkih roditelov nesu se mogli roditi kukavski odvetki. Povest Megymurja je na svetlom mestu v obrani magyarske domovine. A mi, odvetki. Zrinyi Miklósove soldačije, pak bomo pokazali, da se krv ne preobrnila v vodu, oroslanova deca su i denes oroslani.

Tak bomo zaslužili onu diku i mi, steru su vredni naši otci i starci!

o—o

sku vpötili v tabor, a da je prepala, onda su ju ostavili na cedilu. Ran tak su ostavili na cedilu Belgiju, Holandiju, Francosku, onda Norvegiu, Jugoslaviju i Grčku. Nezna, eli neče znati to, kaj je bilo pre Narviku i Dünkirchenu, a da niti ne govorimo za to, kak žalostno su francozi bežali.

Slepi je i v toj slepoči si je mislil, da je napravil največke delo svetske povesti stem, da je vun dal nepriatelju svoju domovinu. Mislil je, na ve je v Taljansku zašlo nebesko blaženstvo. Anglosasi bodo zavzeli Taljansku do klanyc Brenera i odnod i prek Balkana bodo maršerali v Nemsku i v Berlinu bodo roku dali Stalinovomu črlenomu smetju. Taljanska pak bo plavala v semu dobrim i Badogliov narod nabo imel drugo delo, kak igrati v tamborice i popevati kcoj.

Izdajitelja platiju, eli mu nedaju poštuvanje. Badoglio se nemre troštati niti

stem, da je dobil plačeno za svoj greh. I t n se ne pripetila stara navada. Kaj je itak Badoglio dobil za svoje izdajstvo? V S ciliji i Južnoj Taljanskoj su zaklali, eli pak na prisilno delo odvlekli najbolše sine naroda. Lepe šume, de pomaranže lemunie i slive za olje rasteju, su američki židovi posekli do nakla, kaj nebi škodile pre cenii američkomu sadu, šteroga te židovi kaniju tu prodavati. Domači narod trpi glada i teški betegi ga haraju. Decu, vufanje v buduču Taljansku, su bolševiki odvlekli i dok su ta siromaška deca došla samo do Perzije, ve je prek polovice poginulo. Spolni betegi se širiju v takšoj meri, kak nigdar do vei postavljaju v pogibel bodočega roda. Krala i pajdaša v izdajstvu su presilili, da se zafalil na tronošu, a sam Badoglio je samo tenya sam sebi, kajti ne vodi on naroda nego komunisti, šteri su kak muhe na piacu, obleteli celoga orsaga i tiraju siromaškoga, zeslepenoga naroda v krilo bolševizma. Med tem nyim je Badoglio dal, eli bole rečeno zeli su mu taljanske ladje. Akcie Suezkog kanala je tulikajše zagšetal bolševikom na roke. Štekel je taljanskoga naroda s celoga njegovoga imetka i napravil je bogca z žnjeda.

Ober sega toga je Badoglio ve poslal 50.000 soldatov na sovjetsku frontu, da i stem posvedoči da je on dober pajdaš, a prav za prav, to su ne od njega prosili, nego su mu to zapovedali. Od teh petdeset jezer soldatov niti jen nabo više videl lepu sunčenu Italiju. Šteri nabo na fronti doli opal, on bo poginul od oštroga lufta, šteromu neje vučen i stradaňya.

To je sodbina izdajetela. Ako ima Badoglio još jenu zrnu dušnoga spoznanja i pogledne na svoj narod, kam ga je spravil s svojim lopovskim izdajstvom, onda sigurno nema niti minotu mira pre duši.

Judašu su nabrojili v roke 30 srebrenih penez, Badoglio niti to nemre reči za sebe, kajti neje drugo dobil kak poniženje i zapostavljanje, a poštenje je zgubil.

Mussolinia je nyegov velki priatel Hitler, voditel i kancelar oslobodil od sigurne smrtnie pogibeli. Republikanska Taljanska se organizira i verno drži svoju reč poleg svojih priatelov; Badogliov narod pak se plače i preklinja svojega voditelja izdajnika.

Vitez grof Teleki Béla i dale ostane főispán Zalavármegyije

Stara zakonska šega je, da se vlada premeni, onda i si velki išpani zalaliju i daju svoje mesto vladi na respogaljanje. Tak je bilo i ve Vitez grof Teleki se zafali, a vlada ga prosila, naj i dale ostane na svojomu mestu.

Ovo velko vujanje vlade je najlepše zblucenje, da je vitez grof Teleki Béla navek bil verren politiki desne strane i v službi ove misli je delal za dobro domovine.

Nam megyimurcam je osobito veselje, da bo vitez grof Teleki Béla i dale ravnal našu varmegyiju. Potli, kak smo se povrnuli, nam je naš velki išpan navek pokazal velku ljubav. Prvi po-

sel mu je bil, da je poslal za siromaškeše stanovnike pomoc, kaj je najbolje za sdu bilo. Cudapot nas je pohodil, pitaj je, kaj konu tali i sigdi je pomagaj, de je samo bilo moči.

Ve, da se vujanje vlade pokazalo proti našemu főispánu, od seh stran Zalavármegyije su ga pozdravili, a od strane Megyimurca je sam Pecornik Oto orsački oblegat pozdravil.

Narod Megyimurca je dužen velku zafalnost vitezju grofu Teleki Bélu i prosti božega blagoslova na njegve teske, z odgovornosti pune posle. Svemogućii naj ga diži, kak naidale za dobro njegovo i naše.

Kaj je treba včiniti, či se spusti nepriatelški aeroplan

S službenoga mesta daju na glas. Pre obrani proti angolsaskim bombašam, čuda nepriatelških mašin dobi v luftu takše šuse, da još jen falat moraju leteti a onda eli doli opadnaju, eli pak se moreju spustiti na zemlu. Tak je bilo to i pre zadnyem bombašenju. Jen velki američki bombaš, šteri je mogel šuse dobiti koli Budapesta, se moral v Južnoj Bački doli pustiti. Personalu su živoga vlovili. Si su bili v civilnoj opravi i aeroplan nyim je bil ves pua peklenskih igrač za decu klati, a sami piloti pak su bili puni penez.

Dosli su napre z tom bedastom pripoviestu, da su oni samo na nemška mesta kanili hitati te peklenska igrača. Magyarski piloti, šteri su te živanske deteče hahare vlovili, su vidli, kaj oni sega imaju. Saki hahar je imel svojega radia i duplešnu mašinpšku. Tople šolce, štere elektrika greje. Toplu opravu i prusilke z ocelnatimi tablan i sega drugoga.

Kajti se moči nadjati, da se bo kaj takšega i višepot pripetilo, dali su vun službenoga, glasa kaj naj včini civilni narod, či se de doli pusti nepriatelški aeroplan.

Z blizine čim več ludstva naj dobeži ta de se mašina doli pustila i naj vloviju personala mašine.

Sikak je treba sprečiti, da bi nepriatelji mogli strelati, vužgati, mašinu vužgati, eli kaj vun zeli

znye i vužgati.

Od vlovlenoga personala drugo, kak oružje ne smeti zeti. Na lance deti, eli svezati ne treba, samo onda či bi štel vužti.

Mašinu i oružja je treba dobro čuvati, dok dođu žandari eli soldati. Treba je sprečiti kaj bi se zarobljeniki med sobom spomnali, eli pak svoja pisma mape, notese, aparate rezhitali, eli vništli.

Ako je šteri zarobljenik ranyen, moči ga k doktoru sprevediti, eli ošpelati, samo niti tam nesme niti jenu minutu prez straže biti i da je povezan, mam ga treba žandaram, eli soldatam prek dati. Što bi obkral metvoga, eli omedletoga nepriatelškoga soldata, dojde pred štatariumski sud, a što pak bi kaj soldačkoga odnesel, dojde pred soldački sud.

Z nepriatelške mašine niti soldačke persone nesmeju nikaj vun zeti a to pak je treba naj oštreše sprečiti, kaj bi si što v mašinu nutri sel. Mašina mora ze sem onim, kaj je nutri, na miru ostati dok ne dojde oficirska komisija, štera bo odredila, kaj se ina včiniti. Či bi se itak našla štera soldačka persona makor oficir, eli soldat, što bi to zapoved prekrštil, treba mu zavzediti ime, saržu i službu i po mogućnosti ma telefonski naglas dati na hadestparancsnokšag.

Majuške pobožnosti

Majuš je mesec Blažene Device Marije. Saki človek se žuri pokleknuiti se pred Majkom Božom i s poniznom molitvom prošiti, naj nam pomore pred Tronušom Svemogućega.

Jako nam je potrebna Boža Milost i pomoč Blažene Device ve, da celi svet guri, ve da se bijemo za to jeli bono, eli ne.

Kak je farofska kancelaria v Csáktornya vun dala, litanje se držiju saki tork, četrek, i sobotu po magyarskom, a saki ponedek, sredu i petek po megyimurskom jeziku v cirкви v Csáktornya.

Krščanski Verniki i Roditeli! Si moramo tam bili i pomočiti se pred Blaženom Devicom Mariom, da nam pomore srečno vun zidi z ovoga strašnoga tabora. Naj nam pomore, da prelaidno nepriatelja, naj počuje naše prezbožne nepriatelje i naj nam da blaženoga mira.

Osobito rodile taj imaju brigu stem, da deca, štera ve čez pol leta nabodo dobila školste i verske navuke, nšbodo zanemarila cirkvu. Naj bodo deca pre sako litanji i pre sako nedelnoj meši, kaj se njm nabo pokvarila njihova duša i kaj nabodo zanemarili svoju krščansku veru.

Nemrenno pozabiti, da je Blažena Devica Marija Patronica, naše Magyarske Domovine. Nyena ponac bo nas vun dobelala z smrtnie pogibeli.

Kobile bodo v matične knige zapisali

Važao za naše polske gospodare

Po naredbi ministra za polsko gospodarenje bode pastuška komanda (Wętelep parancsnokšag) v Nagykanizsi, v mesecu majušu dala zapisati se na polske kobile, štere valaju za plod.

V maticu se bodo zapisale se kobile i žrebice, štere su dostigle tri leta življenja i tak su postale dobre za plod. Ve v taborsko vreme soldačija nucu čuda konjov, zato se moraju najbolše kobile v orsagu doma zadržati. To vaia za orsag, a i za gospodare. Zato pastuška komanda pozivle gospodare, šteri konje držiju, da se svoje bolše, tri leta stare, a i stareše kobile, štere do ve nesu v maticu zapisane, naj dotiraju onoga dneva i na mesto, kak je doli rečeno, zbog zapisa.

Čazdi moraju znati, da se v orsagu za sigurno bo zadržala samo ona kobila, za šteru bo komišta zrekla, da je zvrredno dobra, eli pak spada pod prvi klas. Zato se moraju te kobile zapisati v maticu. Štere kobile su vec zapisane v maticu, one ve ne treba dotirati.

Zvun toga, kaj te kobile, štere se prenajdeju, da su zvun redno dobre, eli pak prvoga klasa, nabodo morale v tabor idi, dobnu stem zapisom v maticu čuda veku vrednost i čuda vise valaju pre domačoj konjskoj trgovini.

Po prošni gospodara pastuška komanda to dala legelmatocu za sako žrebe, štero se zleže od tak e, v maticu zapisane kobile. Za pokrivanje z živimim pastuhom se za, v maticu zapisane kobile plača samo polovica takše.

Još se gospodari opomenuje na ovo: k zapisu saki gazda naj donese sobom cedulu, šteri je dobil, da se mati kobile pokrila, gotu s svedobom obemskoga poglavarstva, da se zlegla od te kobile, za šteru skazinga kazre i se druge dokumente, za dokaz roda kobile. Zapisali v maticu bodo samo bolše kobile, štere valaju za plod zato stare, znucane, za plod ne dobre i na obde oči slepe kobile ne treba napre dotirati.

Zapis bude: v Lentii majiša 16-ga ob 9. vuri, v Alköltendva 16-ga ob 11. vuri, v Csáktornya 18-ga ob 11. vuri, v Perlaku 19-ga ob 9. vuri, v Letenye 20-ga ob 9. vuri.

Pastuška komanda pozivle gospodare, da na te dneve naj postaviju svoje kobile pred komisiju, saki gospodar ta, kam mu je najblize, naj mu je ne z onoga jorča, kam kam kobilu tirati.

Darujte od bombi kvarnikam

Zlo onomu, što se znati oče!

Riadó! Alarm! Pogibel z lufta! Sirena tuli, zvonci na stran zvoni! Ti pak, kak discipliniran človek, pobereš svoju famliju, mati svoju decu i si skup lepo idete doli de je mesto složeno za obranu. Tak bi se to moralo včiniti. Tak zapoveda zrela pamet. Samo mi nesmo disciplinirani, mi bi pod silom šteli znati kaj je itak stemi engleski i amerikanski mašinami? Dojdou? Ne dojdou? Im je jos ne čuti, kaj bi brnele. I ako dojdou, kuliko nyih bo? Odtod se nikaj ne vidi. Idemo vun na vrt, tam se bole vidi. Idemo gori na krov, odnod se najbolje vidi. Kaj je decu, nitine vi vidite? Hodte iapa vun, — zove mali Stefek z vulice, — več dohajaju, tam se več vidiju. tulko ga nyih kak čmele. Na to več i sosedi vun dojdou, i ludi se shajaju na kupe. Pomalem su i vulice pune ludi bi šteli se videti i čuti. Najdu se de zmes i spametni ludi i oni znaju dopovedati: „Tak su došli i na fronti i hitili su doli svoje paklece, Meli smo bunkere, eli što bi nutri išel! Gledali smo je da su bombu hitili, čuli smo kak kulčali i onda smo si nakla legli.“

Tak ide spomenek se dok bombe ružiju ober varaša, eli sela. Alarm pozove ludi vun s hiž.

Krvavi aldov

A zakaj bi morali ludi, moški, ženske i deca hmreti onda ču se moči smrti vugnuti? Zakaj bi moralo tulko ludstva zgubiti roke, nože, oči i se druge nevole podnesti ču se moči tomu vugnuti. Za kaj zahtevamo, da onda, da dojde pogibel z lufta, saki človek mora se skriti na mesto obrane? Sama takša pitanya za šteta se još nišči ne zmisli da je išel med druge ludi bombšaše nalukaval.

Na, ve malo da poglednemo, kaj veliju rečuni.

Prek 70 percenti mrtvih od pogibel z

Človek pazi na

Kakša pogibel more doščići one ludi, šteli bi šteli se znati i čuti, vidi se z ovoga:

1. Da dojdou bombaši, hičeju doli i menšje stvari, male bombe, se to se rezpoči i napravi smrt. To je ne moči čuti da doli opadne, kajti mašine jako ružiju.

2. Mašinpške i mašinštuki strelaju na ludi, štere vidiju na vulicaj i na praznom prostoru. Črez par minot jezera i jezera kugli doleti i pokosi naroda.

3. Hičeju te mašine bombe i ta, de nikšje čila ne vidiju. I stoga se more pripetiti velka

Kaj se more pripetiti, da bombe hičeju

1. Bombe odkapčiju predi, kak dojdou ober čila, a kajti motori jako ružiju, ne čuje se, da fučkaju i tak se ludi ne dospeju skriti.

2. Sigdar, da bombe hičeju, curiju na jezere i palice za vužgati i toga se teško brantli.

3. Da hičeju bombe, pred tem i med tem i za tem z mašin puškami strelaju one, šterisuvnu.

4. Curiju falati granatov, štere naši kanoneri strelaju za obranu od lufta.

Ludi! Stari, mladi moški i ženske, dojdite k sebi! V taboru živimo. I mi smo na

Moramo mirno reči da se nigdar ne tulko ludi gibalo po vulicaj, kak da se čuje sirena za pogibel. Kak da bi vrag vlekel grešne duše na krvavi tanec. Pak vre nam tak ostal kaj to nebi videl? Morti bo još i bitka v luftu? To bo stopran fajz za gledati. Nega te sile, šteta bi ludi zadržala. A de pak su oni, šteta se znaju i čujeju, Morti bi hmrlit, ču jen den nebi mogli pripovedati nekaj novoga. Kaj je nyim zakon i naredba? Meni nišči ne zapoveda i nišči se ne mora brigati za moje življenje. Tak se držiju oni, šteta su preveč spametni i ne poznaju disciplinu. A poleg toga ne misliju na to, da s svojom hudom peldom bi mogli čuda ludi v smrt natirati, ču bi nepriatelji hapili se strelati z mašinpšek i štukov.

Na žalost, z nikšim zakonom, naredbom, niti z štrofom ne moči ludi obrnuti, kaj nebi bili lahko umni prez discipline i prez brige za sami sebe. Za badav je žandar, policaj i ošter štrof. Samo z jenim potom je moči ludi spraviti do bolše pameti. A to je

lufta su med onimi, šteta su vuni stali pod vedrim nebom. Ovi su si najviše sami poiskali svoju nesreču. Ove ne moči med juočke mrtve gori zeti!

Saki den čujemo za mrtve i ranyenike s takših mesta, de niti nesu hitali bombe. To su nesrečniki šteta su se videti i čuti šteta i ne su znali paziti nase. Mrtva deca teški rañneniki čuda žalosti, se to su roditeli krivi. Ne su znali paziti na svoju decu, nesu nyim znali reda dati.

se i na decu!

nesreča med ludimi.

4. Da je bitka v luftu onda kugle letiju po luftu na stotine jezere. Te su več jako čuda ludi trefile na smrt, eli pak su nyim napravile teške rane. Se ove kugle nazadnye doletiju nakla eli predereju krove na hižaj, eli pak se zapičiju v drevje eli v zemlu. A ran tak moreju trefiti i človeka šteta vuni hoda.

5. De naši na kanoneri strelaju za obranu od lufta, tam pak moraju falati granatov jako uškoditi.

taboričču, de bombe i kugle curiju. De nas more smrt, eli teška rana doščići, to nišči nezna. To to nas išče se posod saku vuru i saku minotu, zakaj bi se samit žurili pred smrt? Čuvajmo sebe i naše pajdaše! Nesmeno nato misliti, im smo več stopot gledali kak su mašine letele, pak se ne nikaj pripetilo. I tu stojt ona stariška reč: **Tak dužo hodi vrč na zdenec, dok se ne potere!** Tak se more i nam nesreča pripetiti onda, da se niti ne nadjamo.

Ne smeti želen bti se videti i čuti!

Viceišpan je odišel na szabadság. Kak smo zazvedili, Dr. Brand Sándor viceišpan Zalavármegyije je odišel na dugši szbadság. Za to vreme je viceišpansku službu prek zel Hunyadi László varmegyinski velki notarijus.

Dampfmašina za mlatiti

4 H. P. marka Marschal 7 atmosfera prez mlatilke za prodati. Jena cela garnitura za mlatiti Kotel Sincholin Broson England 8 H P. Dreskašlin Hoflher - Schrantz 52 colle, remenye, špricalka i vaga za prodati.

Pitati: **Gyufań Márton** kerekedő Szelence, posta **Muraszerdahely**

Taborsk! glasi

Sovjetska fronta

Od Sebastopola do Karpatov ga v zadnye vreme ne bilo velikih bitki. Odzadi za frontom su nemški bombaši fest bombardirali ceste i železnice, de sovjeti kcoj voziju i mesta, de se shaja bolševička soldačija.

Europska fronta

380.000 ton nepriatelskih lagyi pod vodom

V mesecu aprilu su nemški bombaši i podmorne lagve spravile pod morie, eli pak skvarile nepriatelске lagve od 380.000 ton (38.000 vagonov.)

V sobotu su angolsaski bombaši bili ober Berlina zgubili su 129 mašin i 1200 pilotov. Vlovljeni piloti veliju da su nigdar ne doživeli tak strašnoga ogoya, kak ve. Nemške kugle su letele na nyih, kak toča. Zvun ovih mašin je pajdoč čuda nastreljenih doli opalo.

Na talijanskoj fronti su prezbožni nepriatelji pak hitali bombe na Rim i druge menšje varaše.

Novi melin v Muraszerdahelyu

Dajem poštuvanim selskim gospodaram Megyímurja na glas, da v mojih, novo zazidanim

ELĚKTRIČNIM MELINU

zemem gori se fele zryne za mleti. Pšenicu i žito, po želi, mam zameniti za melu. — Podvorim sakoga po dušnom spoznanju i točno. — Jakšega dečka zemem gori za mlinarskoga inuša. — Prosim poštuване gospodare, naj se vufaju vu me i naj me čim večpot pohajaju

Robb Bálint
taborski invalid
MURASZERDAHELY

Za nesrečnike

šteta su trpeli od nepriateljskih bombi, je Safran László, prokurist s Csáktornya daroval svoju celu plaču za 1944 apriliš mesec, 597 P. 30 fil. i poslaj jena löszolgabiroviuju v Csáktornya.

Kup gnoja za prodati. Saffarics pek Petőfi Sándor vulica 4.

Odselili su židove z Megyímurja

V sredu, apriliša 26-ga, v jutro zarán su na vulicaj v Csáktornya žišli plakati, da z židovi nesmeti nikšega posla meti. Niti je smeti pohajati, niti pak je smeti v krščanskoj hiži gori prijeti.

V isto vreme su židove skup pobrali, imetka njihovoga, z vufanami ludi zeli v inventar i deli pod zaklep na sigurno čuvanje.

V sobotu, apriliša 28 ga su židove otpravili na njihovo novo mesto zadržavanja, de bodo vlasti odredile, kak bodo dale dodeljeni.

Kaj bo z njihovim imetkom, to bodo vlasti polti odredile.

Gospodarstvo

Dužnosti rendaša po novom redu nustridavanya

Po novoj naredbi nutri davanya za leto 1944—45 ču što ima na rendi zemlu i pokont-raktu dužen je gazdi zemle za domači kraj krušno zryne dati, onda more gazdi zemle tulko krušnoga zryna dati kulko gazda ima pravo mleti dati. To se rendašu zeme v rečun pre nutridavanyu jedinici, eli samo onda, ču se gazda zemli na leto dni odrekel za sebe i za svoju famliju, od kruha i mele. Ako gazda zemle i sam pova krušno zryne, onda se rendašu ne zeme v rečun pre jedinica ono krušno zryne šteta je gazdi zemle v ime rende dal.

KAJ JE NOVOGA?

Skočil z domovine skočil s čuga, zašel v špital. Korunic János 23 leta star, mladi človek z Ujhgye je tak misli, kaj bo v Nemškoj bole mogel živeti, pak je skočil prek granice. Nemške vlasti su ga na fletnom prijele i ve su ga šteli tirati nazaj v Csáktornya. Na stacionu Polstrau su ga spravili na čug, da ga pelaju prek v Magyaršku. Da je čug došel do granice. Korunic je vrata gori vtrgel, skočil s čuga, da pak vujde i tak nesrečno je opal, kaj si je nogu vtrgel i potra čonta mu je i stegno prebola.

Mugyarski granični stražari su se to vidli, mam došli na mesto i prijeli toga nesrečnoga begunca, šteta se niti genuti ne mogel. Donesi su ga v Miksavár, odnod pak su ga odpelali v Csáktornya v špital.

Da ozdravi, bo odgovoren pred sedom za svoje delo.

